

ACTIVITATEA SECȚIEI DE ȘTIINȚE ISTORICE ȘI ARHEOLOGIE PE ANUL 2019

Activitatea desfășurată în 2019 de membri Secției de Științe Istorice și Arheologie și centrele din subordinea sa este prezentată sintetic în cele ce urmează.

1. Membrii Secției au răspuns solicitărilor institutelor din subordine, ale instituțiilor ori și persoanelor care s-au adresat Secției, au participat în comisiile naționale, în comisiile Secției și ale Academiei Române și au desfășurat o activitate atât în plan publicistic cât și didactic.

Din luna aprilie, Secția este condusă de academicianul Victor Spinei, ales președinte, academicianul Dan Berindei fiind ales președinte de onoare. Numărul membrilor a crescut la 16, prin alegerea d-lui **Prof. Radu Ciuceanu** ca membru de onoare al Academiei Române, în Adunarea Generală din luna octombrie.

În privința activității de cercetare, membrii Secției au publicat sau au pregătit pentru tipar **9 cărți** de autor sau în colaborare, **22 cărți** editate, îngrijite sau coordonate, au publicat peste **30** de studii și articole și au susținut **80** de comunicări științifice, **10** recenzii, **75** de lucrări **de popularizare** în reviste de cultură, ziare, alte periodice (din care **69** aparțin academicianului Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române).

Între cele mai importante publicații menționăm :

Acad. Ioan-Aurel Pop:

Românii. Eseuri dinspre Unire, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2019, 338 p.
A Short Illustrated History of the Romanians, Editura Litera, București, 2019, 350 p.
Scurtă istorie a românilor, Editura Litera, București, 2019, 526 p.
Istoria României moderne, Editura Ideea Europeană, București, 2019, 248 p.
De la romani la români. Pledoarie pentru latinitate, Editura Litera, București-Chișinău, 2019, 368 p.

Acad. Victor Spinei:

Colecția Eudoxiu Hurmuzaki, Seria a 3-a, vol. II, Documente privind activitatea consulatelor României de la Odessa, Ismail și Moscova în 1917-1919 Editori: Gheorghe E. Cojocaru, Eugen-Tudor Sclifos, coordonatorii colecției: Victor Spinei și Ionel Căndea Editura Academiei Române - Editura Istros a Muzeului Brăilei „Carol I”, București - Brăila, 2019, 486 p.
A. Nour, *Scrisori și amintiri din Basarabia*, ed. V. Durnea (*Basarabica*, Coordonatori V. Spinei și I. Căndea, 11), Edit. Academiei Române – Edit. Istros, București-Brăila, 2019, 505 p. ISBN 978-973-27-3020-1.

M. Vickers, *Parerga: Selected Essays on Literature, Art and Archaeology*, ed. A. Rubel (*Florilegium magistrorum historiae archaeologiaeque Antiquitatis et Medii Aevi*, Curatores

seriei V. Spinei et I. Căndea, XXII), Edit. Academiei Române – Edit. Istros, București-Brăila, 2019, 378 p. ISBN 978-973-27-3043-0.

Istoriile ale Marelui Război și ale Unirii de la 1918, coord. V. Spinei, Gh. Iacob, I. Nistor, Edit. Universității „Al. I. Cuza”, Iași, 2019, 424 p. ISBN 978-606-714-540-3.

Analele Academiei Române, Anul 151 (2017), Seria a V-a, vol. XXVIII, Coordonator V. Spinei, Edit. Academiei Române, București, 2019, 639 p.

Alte 7 volume coordonate se află sub tipar.

Acad. Alexandru Zub:

Scrisori istorice, vol. 1, *Sinteza istoriografică*, ed. îngrijită de prof. dr. Gheorghe Cliveti, cu o schiță de portret de acad. Ioan-Aurel Pop, București, Editura Academiei Române, 2019, CVI+816 p. *Scrisori istorice*, vol. 2, *Istorici și teme istoriografice*, ed. îngrijită de prof. dr. Gheorghe Cliveti, București, Editura Academiei Române, 2019, VIII+1000 p.

Prof. Mihai Bărbulescu, m.c.:

Termele din castrul legionar de la Potaissa, coord. Mihai Bărbulescu, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2019, 424 p.

Prof. Ioan Bolovan, m.c.

Autor și coordonator la cele 8 volume din seria *Construind Unirea cea Mare*, coord. Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan, Ioana-Mihaela Bonda, Ana Victoria Sima, Teodor Laurențiu Popescu, vol. I – VIII, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 894 pagini + 944 pagini + 994 pagini + 962 pagini + 1274 pagini + 1410 pagini + 788 pagini + 1234 pagini (finalizate și apărute în 2019)

Prof. Ionel Căndea, m.c.:

Biserica Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril din Brăila, Editura Istros, 2019 (în curs de apariție)

Prof. Constantin Petolescu, m.c.

Notes prosopographiques (IX), Dacia N. S., LI, 2017 (apare 2019), p. 241-246.

Prof. Andrei Pippidi, m.c.:

N. Iorga, Jurnalul ultimilor ani, 1938-1940, îngrijire de text, note și introducere, Humanitas, 2019

Prof. Emilian Popescu, m.o.:

Studii de istorie și spiritualitate creștină. Epigrafie vol. IV, Editura Academiei – Editura Basilica, 2019, 896 p. ISBN 978-973-27-3103-1 ISBN 978-606-29-0322-0

Dr. Dorina-Elena Rusu, m.c. :

Text stabilit, note, comentarii și indice general la *Opere* ale lui A.D. Xenopol vol. I 1663 p. și vol. II 1676 p., volume apărute în seria „Opere fundamentale” ale Fundației Naționale pentru Știință și Artă a Academiei Române

În cursul anului 2019 Secția a organizat manifestarea științifică: *Nicolae Bălcescu, 200 de ani de la naștere*, (8 octombrie, Aula Academiei Române) unde au prezentat comunicări academicienii **Dan Berindei, Ioan-Aurel Pop, Victor Spinei.**

Membri Secției au susținut conferințe, au prezentat comunicări și alocuțiuni la manifestări științifice naționale și internaționale: **Acad. Ioan-Aurel Pop**, (4 în străinătate, 34 în țară), **Prof. Ioan Bolovan**, (4 în străinătate, 10 în țară) **Acad. Victor Spinei**, (2 în străinătate, 8 în țară), **Acad. Alexandru Zub**, (9 în țară), **Prof. Mihai Bărbulescu, m.c.** (2 în străinătate, 10 în țară), **Prof. Paul Niedermaier, m.c.** (4 în țară), **Prof. Andrei Pippidi, m.c.** (1 în străinătate, 1 în țară).

În cadrul Comisiilor naționale de istorie și a organizațiilor internaționale cărora Academia Română le este afiliată, din cadrul Secției de Științe istorice și arheologie au desfășurat activități următorii membri:

Prof. Mihai Bărbulescu, membru corespondent, reprezentant din 2010 al Academiei Române pe lângă Uniunea Academică Internațională (UAI), conduce în prezent colectivul românesc a cărui contribuție în cadrul proiectului UAI *Tabula Imperii Romani* (coordonat de Spania) constă în elaborarea noii hărți a Daciei romane împreună cu dicționarul de localități.

În perioada 29 – 30 noiembrie 2019, Prof. Mihai Bărbulescu a participat, ca delegat al Academiei Române, la a 90-a adunare generală a Uniunii Academice Internaționale care a avut loc la Paris.

Prof. Andrei Pippidi, membru corespondent al Academiei Române a condus delegația română, în calitate de președinte al Comisiei Mixte de Istorie Româno-Polone, la cea de-a XX-a sesiune a Comisiei Mixte Româno-Polone de Istorie care a avut loc la Varșovia în 17 și 18 septembrie 2019, la invitația Institutului de Istorie „Tadeusz Manteuffel” al Academiei Polone de Științe și a Centrului de Studii Est-Europene din Universitatea din Varșovia. În cadrul temei din acest an *Continuité et discontinuité, les frontières entre Pologne et Roumanie*, Prof. Andrei Pippidi a susținut comunicarea *Menace et apaisement. L'inconstance des frontières.*

Acad. Ioan-Aurel Pop, în calitatea recent dobândită, de președinte al Comitetului Național al Istoricilor din România, va reprezenta Academia Română în următorii 5 ani, în cadrul **Comitetului Internațional de Științe Istorice/ Comité International des Sciences Historiques (CISH)**, împreună cu **prof. univ. dr. Ioan Bolovan**, membru corespondent. Cei doi membri ai Academiei Române au participat la cel de-al 22-lea Congres Mondial de Științe Istorice,

desfășurat în 23-29 august a.c., la Jinan (China). În cadrul acestui Congres, **prof. univ. dr. Ioan Bolovan** (directorul Institutului de istorie „George Barițiu din Cluj-Napoca”) a fost ales în unanimitate, de către Adunarea Generală, în funcția de **președinte al Comisiei Internaționale de Demografie Istorică** a CISH.

Acorduri/Parteneriate încheiate cu Academii din străinătate

În perioada 17-19 aprilie 2019, **acad. Ioan Aurel Pop**, Președintele Academiei Române a efectuat o vizită în Republica Croația la invitația Președintelui Academiei Croate de Științe și Arte Velimir Neidhardt. În cadrul convorbirilor a fost salutat cursul ascendent al relațiilor dintre România și Croația în toate domeniile, exprimându-se dorința amplificării cooperării între cele mai înalte Foruri de știință și cultură din cele două țări. Cu ocazia vizitei a fost semnat **Acordul privind cooperarea dintre Academia Română și Academia Croată de Științe și Arte**.

În perioada 30 iunie - 2 iulie 2019, **acad. Victor Spinei**, vicepreședinte al Academiei Române, și **prof. Ionel Cândea**, membru corespondent al Academiei Române, directorul Muzeului Brăilei „Carol I”, au efectuat o vizită la Academia Națională de Științe a Georgiei, Tbilisi. Cu această ocazie, în data de **2 iulie 2019** a avut loc semnarea **Memorandumului de cooperare între Academia Română și Academia Națională de Științe a Georgiei**.

Între cele mai importante **premierii și distincții** primite de membri Secției în 2019, menționăm:

Acad. Ioan-Aurel Pop

1. *Doctor Honoris Causa* al Academiei de Studii Economice din București (3 aprilie 2019)
2. *Doctor Honoris Causa* al Academiei Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu (14 iunie 2019)
3. Premiul „Nichita Stănescu” pentru Opera Omnia al Festivalului Internațional de Poezie „Nichita Stănescu”, ediția a XXXI-a, Ploiești
4. Medalia „Meritul academic” din partea Academiei Române, Filiala Cluj-Napoca

Acad. Alexandru Zub

- *Diplomă aniversară* la aniversarea a 85 de ani dedicați cu pasiune și rigoare studiului, istoriei și adevărului istoric, Primăria Iași, Mihai Chirica – Primarul Municipiului Iași, Iași, 20 octombrie 2019.

ACTIVITATEA UNITĂȚILOR DE CERCETARE SUBORDONATE SECȚIEI (2019)

2.

În cadrul Secției funcționează **16** institute și centre de cercetare în domeniile istoriei, arheologiei dar și cu departamente de istoria artei, lingvistică, filosofie, drept, psihologie, sociologie. Rapoartele de activitate ale acestora pe anul 2019 relevă interesul pentru realizarea celor **56** de programe de cercetare, **241 proiecte**. Proiectele de cercetare cuprind colecția națională de izvoare, editarea de instrumente de lucru, editarea și traducerea izvoarelor istorice. Programele de cercetare continuate în 2019 conțin proiecte fundamentale ale Academiei Române, din care menționăm: *Documenta Romaniae Historica* (DRH) Seria B, *Călători străini despre Țările Române până la 1800*. Supliment IV, *Documente consulare și diplomatice străine privitoare la domnia lui Carol I. 1866-1914, România în relațiile internaționale (secolele XIX-XX)*.

3.

În cadrul institutelor de cercetare din subordinea Secției își desfășoară activitatea **305** de cercetători, din care **284** au titlul de doctor, iar **59** sunt conducători de doctorat.

4.

Formarea profesională a tinerilor cercetători constituie una din preocupările prioritare ale Secției. În 2019, în cadrul institutelor au fost înscriși **86** de tineri la **doctorat** și **6** în sistemul **postdoctoral**. Un număr important din totalul cercetătorilor din institutele Secției desfășoară și activitate didactică în cadrul Facultăților de istorie ale Universităților din București, Craiova, Iași, Cluj Napoca, unde predau cursuri și seminarii generale, la nivel de licență sau master.

În Institutul de Studii Sud-Est Europene sunt organizate săptămânal, începând din luna martie 2018, *cursuri de limbi balcanice*, care au ca obiectiv formarea cercetătorilor din ISSEE și din alte institute ale Academiei Române.

5.

Cu ajutorul unor fonduri extrabugetare ori prin intermediul schimburilor cu parteneri din țară și din străinătate s-a reușit îmbogățirea fondului de carte al bibliotecilor institutelor, într-o măsură cu totul insuficientă față de necesități.

6.

Rezultatele științifice ale cercetătorilor din institutele subordonate Secției au fost valorificate prin publicarea a **49** de cărți și **38** de capitole la edituri din străinătate (Springer International Publishing; Oxford, Archaeopress; Cambridge University Press, Paris Éditions de Boccard), **145** de cărți și **57** de capitole în edituri din țară, **44** de cărți la Editura Academiei. **57** de articole au fost publicate în reviste ISI din străinătate, **14** în reviste ISI România și peste 300 de articole în reviste din România B+.

7.

Între cele mai importante rezultate menționăm:

Carte de autor publicată în străinătate

- Mircea Angelescu, *Histria. Cent campagnes archéologiques*, Éditions Universitaires Européennes, Beau Bassin, 2019 (ISBN 978-613-8-49482-9);

Capitole în cărți din străinătate

The financial administration of the parish church of Braşov (Kronstadt/Brassó) in the 16th century, în volumul de studii a conferinței „Kirche und Bevölkerung auf dem Dorf in Siebenbürgen – Rahmen- und Rezeptionsbedingungen sowie Einflüsse von Gesellschaft, Ethnie, Kirche und Politik im Reformationsjahrhundert”. Ed. Ulrich Wien, Simon Zsolt, planificat să fie editat în seria Refo500 Academic Studies la editura Vandenhoeck & Ruprecht din Göttingen. (Institutul de Cercetări Socio Umane „Gh Şincai”, Târgu Mureş)

Democrazia e nazionalità presso i romeni della Transilvania tra il 1848 e il 1918, în vol. *Romania e Italia. La cultura della memoria condivisa degli ultimi cento anni. Memoria e identità nel dialogo romeno-italiano. Spazi simbolici, aspetti giuridici, storici e filosofici*, a cura di Augusto Sinagra, Florin Tudor, Aracne Editrice, Roma, 2018, pag. 33-52; (neraportat în 2018) (Centrul de Studii Transilvane)

Carte de autor publicată în țară

- Mirel Bănică, *Bafta, Devla și Haramul. Studii despre cultura și religia romilor*, Editura Polirom, 2019 (Institutul de Istoria Religiilor)

- Florian Matei-Popescu, Ovidiu Țentea, *Auxilia Moesiae Superioris*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2018 (Centre for Roman Military Studies 9) (apare 2019) (ISBN 978-606-020-063-5) (Arheologie „Vasile Pârvan”, București)

- Zamfira Mihail, *Rezistența prin cultură în Basarabia (Secolul XIX)*, I. *Scrieri parentice* (Documenta Basarabiae, 5), București - Brăila, Editura Academiei Române - Editura Istros, 2019, 282 p., ISBN 978-606-654-372-9

- *Un siècle d'études sud-est européennes en Roumanie. Bilan historiographique*, édition par Andrei Timotin, Brăila, Istros, 2019, 310 p. (BIESEE 7) ISBN 978-606-654-364-4

- Vasile Buga, *Lumini și umbre. Relațiile economice româno-sovietice, 1965-1989*, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 2019, ISBN 978-606-9053-02-7

- V. Chirica, Val.-C. Chirica, *Habitats aurignaciens et gravettiens de Mitoc-Roumanie*, BAI, XXXII, Iași, 2019, 268 p.

- L. Grumeza, *Corpus der römischen Funde im europäischen Barbaricum. Rumänien, Band 1. Kreis Arad*, Mega Publishing House Cluj-Napoca 2019, 130 p.

- Adinel Dincă, *The Transylvanian Saxons and their Landscape of Literacy*, (Studia Codicum 2), Cluj-Napoca, Edit. Școala Ardeleană, 2019, 210 p.
- Gheorghe Cliveti, *L'étude historique des relations internationales. Les conceptions* (A l'occasion du XXIIIe Congrès International des Sciences Historiques, Poznan, 2020, București, Edit. Academiei Române, 2019, 288p. (Supliment al *Anuarului Institutului de Istorie „A.D. Xenopol”*, tom LVI, 2019, ISSN 1221-3705)
- Moise, Ilie, *Cartea Cutului. Monografia unui sat transilvan*, ediția a II-a, Alba Iulia, Editura Centrului de Cultură „Augustin Bena”, 2019, 228 p.
- Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (coord.), *Identity and Dialogue in the Era of Globalization*, Arhipelag XXI Press, Târgu Mureș, 2019, ISBN: 978-606-8624-19-8.
- Corina Hațegan, *„Ceaușescu și poporul, Patria și tricolorul!”. Propaganda și presa scrisă din România (1980-1989)*, Editura Arhipelag XXI, Târgu Mureș, 2019, 273 pag., ISBN 978-606- 8624-06-8.
- Marian Zăloagă, *Sășii transilvăneni în Marele Război. Episoade de istorie culturală*, Editura MEGA, Cluj-Napoca, 2019, 306 pag., ISBN 978-606-020-130-4.
- *Organizarea Militară în Principatul Transilvaniei (1541-1691)*, autor Florin Nicolae Ardelean, Editura Academia Română/Centrul de Studii Transilvane, 2019, Cluj-Napoca, 408 de pagini, ISBN 978-606-8694-93-1.

Ediții critice

- *Constantin Georgian, Opere asiatice inedite. Paris-Leipzig-Berlin-București, 1872-1904*, partea a III-a, ediție științifică și critică de Eugen Ciurtin, col. Studii și documente de istorie a religiilor, vol. 4, București, Institutul de Istorie a Religiilor, 2019

Volume coordonate în străinătate

- *André Scrima. Expérience spirituelle et langage théologique. Actes du colloque de Rome*, col. *Orientalia Christiana Analecta* 306, Daniela Dumbravă, Bogdan Tătaru-Cazaban (eds.), Pontificium Institutum Orientalium, Roma, 2019 (Institutul de Istoria Religiilor)
- *Romanisation and the Barbaricum. Contributions to the archaeology and history of interaction in European protohistory*, R.-G. Curcă, Al. Rubel, R. Symonds, H.-U. Voss (eds.), Oxford: Archaeopress 2019. (Institutul de Arheologie, Iași)

Volume editate sau coordonate în țară

- *DRH, B, Țara Românească (1641-1642)*, ed. Oana Rizescu, Ovidiu Olar, Elena Bedreag, Ruxandra Lambru, Lidia Cotovanu, București 2018 : Ed. Academiei Române (Istorie Nicolae Iorga)
- *Dinamici sociale și transferuri culturale în Sud-Estul european (secolele al XVI-lea - al XIX-lea)*, editor Andrei Timotin, București, Editura Academiei Române, 2019, 366 p. ISBN 978-973-27-3068-3. (Institutul de Studii Sud Est-Europene)

- *Mișcarea națională a românilor din Transilvania (1849-1918). Documente, vol. VII/2, 15 iunie 1863 – 25 octombrie 1865*, editori Loránd Mádly, Daniela Deteșan, Mirela Popa Andrei, București, Editura Academiei Române, 2019, 650 p. (Institutul de istorie „George Barițiu”, Cluj-Napoca)

- *Advances in Ancient Black Sea Studies: Historiography, Archaeology and Religion*, V. Cojocaru, L. Ruscu, Th. Castelli, A.-I. Pázsint (eds.) (Pontica et Mediterranea VIII), Editura Mega, Cluj-Napoca 2019, 666 p. (Institutul de Arheologie, Iași)

- *Krieg ohne Heer, meine Verteidigung der Bukowina gegen die Russen / Război fără armată. Lupta mea pentru apărarea Bucovinei contra rușilor*, de dr. h.c. Eduard Fischer, general de jandarmerie, cuvânt introductiv de lt. col. Emil Seeliger, Viena, Verlagsbuchhandlung Josef Lenobel (M. J. Rainer), 1935, traducere de Carol-Alexandru Mohr, ediție îngrijită, studiu introductiv, note și comentarii de Rodica Jugrin și Ștefan Purici, indice de nume de Rodica Jugrin, Colecția „Enciclopedia Bucovinei în studii și monografii” (49), seria Documente (5) (în pregătire pentru tipar) (Institutul „Bucovina”)

Articole în reviste ISI din străinătate

- Mihaela Timuș, „Breaking the Rules. Considerations on the Zoroastrian Terminology Related to the Idea of Heresy”, *Numen. International Review for the History of Religions* 66 (2019) 2-3, pp. 271-294 (Institutul de Istoria Religiilor)

- A. Roman, T. M. Ursu, S. Fărcaș, C. H. Opreanu, V. A. Lăzărescu, *Documenting Ancient Anthropogenic Signatures by Remotely Sensing the Current Vegetation Spectral and 3D patterns: a Case Study at Roman Porolissum Archaeological Site (Romania)*. In: *Quaternary International*, 523 (2019), p. 89-100 (Factor de impact: 1, 952) (Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj – Napoca)

Articole în reviste ISI din țară

- Marius Chelcu, *Un memoriu al ieșenilor la sfârșitul Marelui Război. Îngrijorările și speranțele unui nou început*, în „Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (serie nouă), Istorie, tom LXIV/2018, număr special, *Marea Unire a românilor (1818) – Istorie și actualitate*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, p. 571-589 [ISSN: ; revistă categoria B; BDI: CEEOL, ERICH B]. (Institutul de istorie „A. D. Xenopol”, Iași)

- Gabriela Boangiu, *The Symbolic Representations of the Young Family in the Region of Oltenia*, în *Revista de Etnografie și Folclor*, nr. 1-2/2019, publicată de Institutul de Etnografie și Folclor „C. Brăiloiu”, pp. 116-122, (revistă indexată ISI). (Institutul de Cercetări Socio-Umane „C. Nicolăescu Plopșor”, Craiova)

Altele

Studiul istoric și arheologic de importanță națională: *Cercetările arheologice din interiorul Catedralei romano-catolice „Adormirea Maicii Domnului” Iași* pentru proiectul: „Restaurare, consolidare și integrare turistică Catedrala veche romano-catolică Adormirea

Naicii Domnului – Iași”, studiu întocmit pe baza cercetărilor arheologice din anii 2017-2018. (Centrul de Istorie și Civilizație Europeană)

8.

Cercetătorilor din institutele aparținând Secției le-au fost acordate în 2019 importante premii și distincții:

Premii ale Academiei Române (5) (pentru lucrările apărute în 2017)

Premiul Vasile Pârvan acordat lui Vlad Vintilă Zirra, pentru lucrarea *Fibule de schemă La Tène din România*, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2017, 468 pagini (Institutul de arheologie „Vasile Pârvan, București)

Premiul Vasile Pârvan acordat lui Lucian Munteanu, pentru lucrarea *Moneda în așezările românești*, (Institutul de arheologie, Iași)

Premiul Nicolae Bălcescu acordat lui Adrian-Bogdan Ceobanu, pentru lucrarea *Politică și diplomație la sfârșitul secolului XIX. Din istoria relațiilor româno-ruse (1878-1899)*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2017, 464 p

Premiul „Eudoxiu Hurmuzaki”, editori: Dr. Ottmar Trașcă, Dr. Stelian Obiziuc pentru lucrarea *Diplomați români în slujba vieții. Constantin I. Karadja și salvarea evreilor-români din Europa în timpul celui de-al Treilea Reich (1932-1944)*, 2017, Editura Argonaut, 2017, 748 p. (Institutul de Istorie „George Barițiu” Cluj-Napoca)

Premiul „Timotei Cipariu” acordat doamnei dr. habil. Lia Chisacof pentru lucrarea *Meșteșugul doftoriei*, ediție și introducere, Editura Academiei Române (Institutul de Studii Sud Este Europene).

*

Premiul „Ad Astra” de Excelență în Cercetare, acordat, pentru activitatea sa științifică în domeniul filologiei arabe, doamnei dr. habil. Ioana Feodorov.

Premiul „Nicolae-Șerban Tanașoca” al Fundației Culturale „Magazin istoric”, pentru volumul VI.2, *Ungaria*, al enciclopediei Virgil Câdea, *Mărturii românești peste hotare*, editori coordonatori: Ioana Feodorov și Andrei Timotin.

Adrian Bălășescu și Adina Boroneanț, premiu al Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice – Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI), datorită creșterii vizibilității și impactului internațional al cercetării românești prin publicarea de articole în reviste de prestigiu cotate ISI – pentru articolul Morgane Ollivier, Anne Tresset, Laurent A. F. Frantz, Stéphanie Bréhard, Adrian Bălășescu, Marjan Mashkour, Adina Boroneanț, Maud Pionnier-Capitan, Ophélie Lebrasseur, Rose-Marie Arbogast, László Bartosiewicz, Karyne Debue, Rivka Rabinovich, Mikhail V.

Sablin, Greger Larson, Catherine Hänni, Christophe Hitte, Jean-Denis Vigne, *Dogs accompanied humans during the Neolithic expansion into Europe*, *Biology letters*, 14, 2018, 10 (20180286.<http://dx.doi.org/10.1098/rsbl.2018.0286>).

The Mary White Prize for Best Article in *Phoenix* for 2017 acordat de Classical Association of Canada (împreună cu Matthew McCarty și Marian Egri) domnului dr. A. Rustoiu (Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca)

Medalia Aniversară "Centenarul Marii Uniri" conferită Institutului de Istorie "A.D. Xenopol", Iași, de Președintele României (prin Decretul nr. 824/2019), în semn de apreciere pentru efortul depus în vederea păstrării și promovării memoriei evenimentelor și participanților la înfăptuirea unității naționale și a statului român modern, contribuind la apărarea și perpetuarea valorilor în numele cărora s-a înfăptuit Marea Unire.

Medalia Aniversară "Centenarul Marii Uniri" acordat prin Decret Prezidențial Institutului de Istorie "George Barițiu" din Cluj-Napoca "în semn de apreciere pentru efortul depus în vederea păstrării și promovării memoriei evenimentelor și participanților la înfăptuirea unității naționale și a statului român modern, contribuind la apărarea și perpetuarea valorilor în numele cărora s-a înfăptuit Marea Unire".

Diplomă pentru colaborare fructuoasă, promovarea proiectelor expoziționale din Chișinău și contribuție deosebită la cunoașterea culturii tradiționale din Basarabia" acordată domnului Marian-Viorel Butnariu (Institutul de Istorie "A.D. Xenopol", Iași) cu prilejul împlinirii a 130 de ani de la fondarea Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală, Chișinău, 24 octombrie 2019.

9.

În privința cooperărilor științifice institutele au fost implicate în 48 de cooperări științifice naționale și 39 internaționale, fiind vizitate de 34 specialiști din țară și străinătate (*Anglia, Austria, Bulgaria, Cehia, China, Elveția, Franța, Georgia, Germania, Grecia, Italia, Moldova, Mexic, Portugalia, Polonia, Rusia, Serbia, Spania, Slovacia, SUA, Turkmenistan, Ungaria*), numărul colaborărilor externe (deplasări, stagii de documentare, burse de studiu) efectuate fiind de 46.

10.

În cursul anului 2019 institutele au organizat **148** manifestări științifice (18 în străinătate, 130 în țară) și au susținut **1276** de comunicări.

Menționăm

- Cel de-al **XII-lea Congres Internațional de Studii Sud-Est Europene** organizat de Institutul de Studii Sud-Est Europene, în luna septembrie 2019, sub egida Academiei Române, a Association Internationale d'Études du Sud-Est Européen (AIESEE) și a UNESCO, având

tema *Dinamici politice, sociale și religioase în Sud-Estul Europei*. Desfășurate în cadrul a **35 de sesiuni**, la lucrările congresului au luat parte peste 400 de specialiști din peste 30 de țări.

- Conferința Internațională *România după Marea Unire. Branduri românești; Societate. Economie. Bănci; Biopolitică. Arhitectură; Francmasonerie*, desfășurată în mai 2019, care s-a remarcat prin amploare, secțiuni tematice/panel-uri, număr participanți din țară și din străinătate (120), logistică și vizibilitate. Organizatori: Academia Română – Filiala Cluj-Napoca - Institutul de Istorie „George Barițiu”, Universitatea Babeș-Bolyai, Oxford Brookes University.

11.

În anul 2019 institutele au derulat activități de cercetare și evaluare, participând în cadrul a **116** proiecte de interes public, cu finanțare națională și internațională și au încheiat 106 contracte extrabugetare.

- Proiecte UEFISCDI 17
- Proiecte ERC 2
- Proiecte COST 3
- Proiecte externe (participări și proiecte) 40
- Proiecte cu finanțare locală 7
- Proiecte AFCN - 2
- Granturi românești și străine 28
- Granturi ale Academiei Române 17

12.

În concluzie, putem aprecia activitatea desfășurată de Secția de științe istorice și arheologie ca fiind meritorie.

- S-ar impune disponibilizarea de fonduri pentru achiziționarea publicațiilor de referință din străinătate.
- Este de dorit ca să se asigure decontarea cheltuielilor de deplasare a tinerilor cercetători în cadrul parteneriatelor cu academiile din străinătate
- Se impune elaborarea de ample lucrări colective pentru probleme istorice majore
- Se impune o dinamizare a publicării colecțiilor de documente interne și externe
- Se impune o valorificare riguroasă a vestigiilor arheologice
- Sunt necesare demersuri către autorități pentru redeschiderea muzeelor de istorie, aflate de multă vreme în renovare, ceea ce implică disponibilizări de fonduri.

Președinte,

Acad. Victor Spinei

10 decembrie 2019